

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13693

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): Αίγυπτος, Ιερουσαλήμ, Ιννοκέντιος Γ', Ουρβανός Β', Ανατολή, Βενετία, Συρία.

Η ιδέα της Τέταρτης Σταυροφορίας ανήκε στον φιλόδοξο πάπα _____.
Η _____ αποφασίστηκε να είναι τόπος συγκέντρωσης του στρατού.
Προορισμός ήταν η _____ ή η _____. Η συμφωνία που υπογράφηκε προέβλεπε πως η Γαληνοτάτη Δημοκρατία θα μετέφερε με τον στόλο της στην _____ τα στρατεύματα των Σταυροφόρων.

(μονάδες 5)

Απάντηση: Ιννοκέντιο Γ' , Βενετία, Αίγυπτος, Συρία, Ανατολή

(2) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

1. Έναρξη της Εικονομαχίας
2. Πρώτος περίπλους της γης
3. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς
4. Τρομοκρατία
5. Μάχη του Κλειδίου

(μονάδες 5)

Απάντηση: 1. Έναρξη της Εικονομαχίας (726), 2. Μάχη του Κλειδίου (1014), 3. Πρώτη Σταυροφορία (1096-1099), 4. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς (1453), 5. Τρομοκρατία (1793).

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: αλληλέγγυον, φυσιοκράτες**(μονάδες 8+7=15)**

Αλληλέγγυον: νόμος που επιβλήθηκε από τους Μακεδόνες και αποτέλεσε το μεγαλύτερο πλήγμα κατά των Δυνατών. Το αλληλέγγυον υποχρέωνε τους εύπορους γείτονες να καταβάλουν τους φόρους των φτωχών αγροτών της κοινότητας.

(η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 39 του σχολικού βιβλίου)

φυσιοκράτες: Εναντίον της οικονομικής αντίληψης του меркантиλισμού στρέφονται οι οικονομολόγοι που ονομάζονται *φυσιοκράτες* και οι οπαδοί της φιλελεύθερης οικονομίας. Σύμφωνα με τους φυσιοκράτες, που θεωρούσαν τη γεωργία ως βασική πηγή πλούτου, έπρεπε να εφαρμοστούν και στην οικονομία οι νόμοι της φύσης, που δεν εμποδίζουν την ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα. Οι σπουδαιότεροι φυσιοκράτες ήταν ο Κεναί (1694-1774), ο Γκουρναί (1712-1759) και ο Τυργκό (1727-1781). Όπως φαίνεται, ο αγροτικός χαρακτήρας της γαλλικής οικονομίας επηρέασε τους Γάλλους αυτούς οικονομολόγους στη διαμόρφωση της οικονομικής τους αντίληψης. (η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 170 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2**2.α Από πού διαφαίνεται ο θρησκευτικός χαρακτήρας των εκστρατειών του Ηρακλείου κατά των Περσών;****(μονάδες 13)**

Όταν οι Πέρσες κατέκτησαν τη Συρία (613) και τα Ιεροσόλυμα (614), αφαίρεσαν τον Τίμιο Σταυρό και τον μετέφεραν στην πρωτεύουσα τους Κτησιφώντα. Ο Ηράκλειος τότε, αφού έκλεισε συνθήκη ειρήνης Αβάρους (619), μετακίνησε τον στρατό του στο μέτωπο της Μ. Ασίας. Ο πόλεμος μεταξύ Βυζαντινών και Περσών έγινε μέσα σε ατμόσφαιρα θρησκευτικής έξαρσης. Η ηθική και υλική στήριξη του βυζαντινού αυτοκράτορα από την πλευρά της Εκκλησίας ήταν απεριόριστη. Ο πατριάρχης Σέργιος παραχώρησε στον Ηράκλειο ως δάνειο τα χρήματα των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και τα πολυκάνδηλα και άλλα λειτουργικά σκεύη της Μεγάλης Εκκλησίας, όπως αναφέρει ο χρονογράφος Θεοφάνης.

Ο θρησκευτικός χαρακτήρας των εκστρατειών του Ηρακλείου ήταν προφανής: στρέφονταν κατά των πυρολατρών Περσών που κατείχαν τους Αγίους Τόπους και απειλούσαν τη Ρωμανία, δηλαδή τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Η έντονη θρησκευτικότητα που χαρακτήριζε τους πολέμους με τους Πέρσες φαίνεται και από το γεγονός ότι ενώ ο Ηράκλειος είχε εκστρατεύσει στην Ανατολή, οι Πέρσες σε αντιπερισπασμό πολιορκήσαν την Κωνσταντινούπολη, σε συνεργασία με τους Αβάρους και τους Σλάβους, αλλά οι επιθέσεις τους αποκρούστηκαν. Με το γεγονός αυτό συνδέεται η σύνθεση του Ακάθιστου Ύμνου, προς τιμή της Θεοτόκου, στην οποία και αποδόθηκε η σωτηρία της Πόλης (626).

Η σύγκρουση των δύο δυνάμεων κρίθηκε στη μάχη της Νινευί, όπου ο περσικός στρατός αφανίστηκε κυριολεκτικά. Ο τροπαιούχος αυτοκράτορας έγινε θριαμβευτικά δεκτός στην Κωνσταντινούπολη και το 630 ύψωσε πανηγυρικά στα Ιεροσόλυμα τον Τίμιο Σταυρό που ανέκτησε από τους Πέρσες. *(Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 14 του σχολικού βιβλίου)*

2.β Να εξηγήσετε τις πολιτικές ιδέες του Τζον Λοκ.**(μονάδες 12)**

Ο Τζον Λοκ (1632-1704) συνδυάζει τον εμπειρισμό με τον ορθολογισμό και, με τις ιδέες του για τις ατομικές ελευθερίες, υπήρξε ένας από τους σπουδαιότερους προδρόμους του Διαφωτισμού. Ο Λοκ διατύπωσε την αρχή του κοινωνικού συμβολαίου, ότι δηλαδή οι κυβερνήσεις συγκροτούνται βάσει συμφωνίας με τον λαό. Η παραβίαση της συμφωνίας αυτής εκ μέρους των κυβερνώντων παρέχει αυτόματα στον λαό το δικαίωμα της αντίστασης και της επανάστασης. Οι ιδέες του είχαν μεγάλη επίδραση στην Αμερικανική Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας. *(Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 163, 191 του σχολικού βιβλίου)*

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική